



De aanpak van salmonella begint bij hygiëne.

HYCARE-STALLEN ZIJN POSITIEVE ONTWIKKELING

“Aanpak salmonella is kwestie van lange adem”

“Bestrijding van salmonella is niet zo eenvoudig als bestrijding van sommige andere ziektes.” Karien Koenders, Adviseur Gezondheid bij Topigs Norsvin, constateert dat de aanpak van salmonella vooral een kwestie van lange adem is. Maar het is wél belangrijk. “Uiteindelijk gaat het om voedselveiligheid”, benadrukt Koenders.

Topigs Norsvin is één van de grootste varkensfokkerijorganisaties in de wereld. Het bedrijf is al enige jaren bezig met een gerichte aanpak van salmonella. “We hebben beleid gemaakt voor onze franchisers. Dat beleid is erop gericht dat wij ernaar streven dat al onze franchisers in categorie 1 zitten. En zo niet, dat die bedrijven dan actief bezig gaan met een plan van aanpak om salmonella terug te dringen, zodat ze in categorie 1 terecht komen.”

Lang traject

En dat traject van terugdringen duurt lang. “De besmetting komt in de basis vanuit de dieren. Je kunt maatregelen nemen om de besmettingsdruk te verlagen vanuit de dieren, zoals aanzuren van het voer of vaccineren van gelten, zeugen en biggen.

“Om salmonella goed aan te pakken, moet de hele keten daaraan meewerken. Het gaat tenslotte om de voedselveiligheid”

Maar dan ben je er dus nog niet. De besmetting blijft vaak hangen in de stal zelf. Om die besmetting aan te pakken, moet er schoongemaakt worden als de stal leeg is. Voordat je daarmee rond bent op een gesloten bedrijf, ben je al zo'n drie maanden verder. Het kan soms wel drie rondes duren voordat je effect ziet. Dan ben je zo een jaar verder.”

Bedrijven die te maken hebben met salmonella, moeten hard werken om de infectie de kop in te drukken. “Het kan soms best frustrerend zijn dat het zo lang duurt voordat je resultaat ziet”, weet Koenders, “maar de aanhouder wint. We hebben in Duitsland gezien dat een goede aanpak van salmonella ook op andere fronten een positief resultaat oplevert. Je pakt onbewust meerdere ziektes aan.”

De aanpak van salmonella begint volgens Koenders bij de hygiëne. “Denk daarbij aan het scheiden van diergroepen, een systeem van all-in all-out per leeftijdsgroep en goed reinigen en ontsmetten. Daarnaast kunnen er voedingsmaatregelen genomen worden, zoals het aanzuren of miner fijn malen, en bestaat er een vaccin tegen salmonella.”

Een positieve ontwikkeling is volgens Koenders de HyCare-stallen. Door de vloeren en muren te coaten, zijn deze goed, hygiënisch en gemakkelijk te reinigen.

De overschoentjes met mestmonster uit de stal worden opgestuurd naar GD voor onderzoek.



Overschoentjes en swifferdoekjes

Hoe belangrijk hygiëne is, zag Koenders bij de aanpak van salmonella in Duitsland. Onderdeel daarvan was een brede monitoring. “Er worden dan niet alleen bloedmonsters genomen, maar ook gingen we met overschoentjes de stal in en met swifferdoekjes langs de muren, over buizen en in ventilatiekokers. Het was een eye-opener voor mij om te zien hoeveel salmonella er aanwezig is in de omgeving. In het stof, onder de voerbak, op de lampen... Dat geeft wel aan hoe belangrijk goede hygiëne is.”

De noodzaak van een brede salmonella-aanpak wordt steeds duidelijker. “Het is begonnen met druk van Duitse slachterijen, die bij categorie 3 gaan korten op vleesvarkens. Daardoor gaan onze klanten kijken naar de gelten die zij via ons aangeleverd krijgen.” Gelukkig zit het overgrote deel van onze franchisers in de goede categorie en de bedrijven die in categorie 3 zitten, zijn al heel ver met hun aanpak”, benadrukt Koenders. De rol van Topigs Norsvin is klein bij de aanpak. “Wij signaleren en monitoren en we geven advies. We hebben beleid gemaakt als franchisegever, maar de daadwerkelijke uitvoering ligt bij de franchiser. Die moet samen met zijn bedrijfsdierenarts een plan van aanpak opstellen. Hij kan daarbij samenwerking zoeken met GD, de voervoorlichter en de leverancier van een vaccin tegen salmonella.”

Hele keten moet meewerken

Om salmonella goed aan te pakken, moet de hele keten daaraan meewerken, stelt Koenders. “Als je alleen de vleesvarkens zou aanpakken, dan is dat dweilen met de kraan open. Je moet het probleem bij de bron aanpakken, dus het hele opfoktraject en ook de vermeerderaars en slachterijen aanpakken.” Bovendien is er niet één aanpak die werkt. “Je moet per bedrijf kijken wat werkt. Hoe zit het bedrijf in elkaar? Heeft een bedrijf een knaagdierprobleem, zijn er verouderde en daardoor moeilijk te ontsmetten stallen, of wordt het salmonellaprobleem opgelost met het aanzuren van voer?” Wat er ook moet gebeuren, het is wel belangrijk dat er wat gebeurt, want het gaat tenslotte om de voedselveiligheid.